

El Poble de Salt

Organ del Cens polític del Centre Republicà

Periòdic quinzenal

La correspondència al Director
Els autors són responsables de llurs escrits

Preu: 15 cèntims

EDITORIAL

Per la llengua catalana

Amb la vinguda de la República i, de retop, amb l'assoliment de les llibertats autonòmiques, el sentiment d'amor a la parla vernacle s'ha anat estenent i intensificant, de dia en dia, entre els catalans. Però, malgrat la bona voluntat de molts, no és tan fàcil com això d'adquirir un coneixement gramatical correcte de l'idioma. La llengua catalana havent estat declarada cooficial en les escoles de Catalunya, els nostres infants d'avui és segur que, quan arribin a grans, no hauran de sofrir aquesta tortura de la consciència que representa per a la majoria dels catalans adults el fet d'haver estat educats en una parla estrangera. Tanmateix, qui gemega ja ha rebut, que diu la dita popular. Formen legió, arreu de Catalunya, els homes i dones que voldrien parlar i escriure com cal el verb patri.

Però el llast d'una formació colonial els engavanya. Catalanes i catalans trobem a cada pas que s'expressen, amb força domini, en llengua castellana. I, en canvi, ni l'ortografia coneixen del català. Vet ací la tragèdia dels catalans. Pensem i sentim en català, però, en disposar-nos a exterioritzar els nostres estats anímics, sovint, si ho volem fer amb tota correcció, ens cal recórrer al manlleu d'un instrument lingüístic que no és el nostre. I si volem estalviar-nos la feina de traducció, no encertem pas sempre a manifestar les nostres idees amb mitjana justesa. Encara que no ho sembli, per la florida esponerosa que ha reassolit la nostra literatura, la cultura dels catalans ha estat estoricada en grau considerable per aquesta circumstància adversa de la preterició de la llengua nacional. Així s'explica que ens costi tant als catalans d'avui d'aconseguir el mestratge de la paraula oral. Així s'explica que el nostre teatre i les nostres lletres travessin amb freqüència pregones crisis de qualitat i de quantitat. Així s'explica que suportéssim tres llargues centúries de decaïment espiritual i altres tantes de submissió política. La llengua pàtria, la més palesa concreció de l'ànima nacional, és sempre l'exponent exacte de la puixança dels pobles. Llengua preterida, llengua vilipendiada, poble sotmès, desnacionalitzat, no hi ha dubte. Els dominadors de pobles, els imperialistes, el que primerament procuren així que posen llur grapa sobre una nació, és ofegar-li la parla pròpia, que vol dir tant com llevar-li l'ànima. Doncs, bé; Catalunya ha sofert una època no massa llunyana d'esclavatge moral i econòmic. Tot just fa uns dies que celebràvem el primer centenari del primer esclat de renaixença. De mica en mica anem reconquerint les nostres prerogatives autonòmiques. Però el que més costa de retrobar és l'ànima nacional, el sentiment de poble lliure i és indiscutible que la propagació del coneixement de l'idioma ha de contribuir molt a aquest retrobament. Per això és plausible l'obra que realitza en aquest sentit el nostre Govern de la Generalitat, ajudat per mantes associacions benemèrites.

Darrerament ha estat iniciada la formació d'un cens de professors de català. És ben segur que dintre de poc es farà necessari d'ampliar-lo. Però convindria també que els ajuntaments de tots els pobles i viles de la nostra terra coadjuvessin a aquesta tasca de redreçament nacional i cívic. Alguns ja vénen fent-ho. Però, dissortadament, no són molts. ¿De quina manera podrien els ajuntaments aportar llur col·laboració a l'obra esmentada? Doncs, vetllant perquè a les escoles primàries no siguin burlades les disposicions oficials sobre l'ensenyament del català. Establint unes oficines de consulta on fos obligat presentar, per a la seva deguda correcció, tota llegenda de rètol o inscripció exposada al públic.

Organitzant concursos i curssets de llengua. De moment, en municipis de la importància del nostre, per exemple, seria de gran utilitat organitzar un cursset de Gramàtica catalana per aquells individus que ostenten càrrecs en oficines públiques o privades. Es podrien seleccionar els «alumnes» a base d'un examen que els acredités aptes per a assistir a un curs superior o d'ampliació de coneixements. L'experiència m'ha demostrat que voler donar unes mateixes i simultànies lliçons de Gramàtica a un auditori heterogeni en edat i situació intel·lectual, és perdre el temps llastimosament. Ço que és interessant per als uns, fastigueja els altres; ço que convé a aquests darrers, passa desapercebut als més endarrerits. Cal metoditzar i distribuir l'ensenyament. Els mestres de les escoles primàries tenen obligació d'explicar Gramàtica catalana a llurs deixebles. Per als adults sense una mitjana cultura, els mateixos mestres podrien incloure la referida assignatura en el qüestionari de les classes nocturnes. I, allà on fos i per qui fos, s'haurien de donar també, com ja hem exposat, uns curssets d'ampliació de coneixements, de poliment de l'idioma, destinats a aquells que, tot i posseint certes nocions de Gramàtica general, manquen, però, d'un domini literari i correcte en tots sentits de la nostra parla. Per patriotisme i per dignitat, cada ciutadà de Catalunya ha de procurar d'aprendre amb la màxima perfecció la llengua literària catalana; però les autoritats competents dels pobles de la nostra terra no han d'oblidar que tenen el deure de facilitar tota mena de mitjans als que han comprès que devien «posseir» l'idioma vernacle, i que han de desvetllar, costi el que costi, aquells altres que encara dormen el son llefiscós de la crassa incultura a d'una extrema desnacionalització.

IU BOHIGAS

La diada del Primer de Maig

El segon Primer de Maig que se celebrà a Espanya després de la República, tingué dilluns el caràcter d'una veritable diada. Però d'una diada de festa, en la qual no aparegué ni un sol moment aquella màscara trágica i arravatadora de la seva significació.

Dia primer de Maig sense pólvora ni crits, ni banderes. Sense amenaces ni mals averanys. Sense ombres terrorífiques, ni en els rumors—aquells terribles rumors sempiterns, telegrames negres que es posen a l'orella i corren veloçment per la telegrafia dels nervis de la gent—, ni tan sols en el cel: aquell sol i aquell bo magnífics del dilluns...

Dia de pau i de gaubança. Veritable Festa del Treball. Encara que als anarquistes els dol-

gui. Dolent-los i tot, els nostres anarquistes canviaren dilluns les pistoles per les cassoles, les bótes, els cistells, i en «jiras» animades i optimistes.

Les muntanyes que ens voltaven s'ompliren de càntics, de músiques, de riure, de fum de rostits, de danses i correçisses.

A la ciutat, sense trànsit de rodes—i sense que això fos cap motiu anguniós—, hi havia un aire de festa extraordinària.

La policia—que havia pres grans precaucions—, circulà pels carrers i es mantingué en els seus punts de guàrdia sense haver d'intervenir, afortunadament, en cap incident.

Dilluns passat se celebrà, doncs, d'una grata i amable manera, la Festa del Treball.

LLEGIU I PROPAGUEU

“El poble de Salt”

Respecte i Tolerància

(«El obrero nunca ha de ser pastor de obreros, porque todos los obreros son sus hermanos, i tienen el mismo derecho a vivir i ser respetados por los demás obreros»)

Anselmo Lorenzo

Recordo que una vegada en cert poble de la comarca gironina va tenir lloc un míting de caràcter obrerista, i que mentre aquest anava desenvolupant-se, en mig del silenci més pregon, entren en el local una munió de subjectes, i, amb vera actitud hostil, propi de gent inculta i insociable, obliguen a plegar la glossa orientadora, dels dignes i honrats oradors.

—Calla, farsant!...

—Fora d'ací, traïdors!...

—No parlareu, no!...

Però vetací que tot seguit un menut espectador, tot al més que tingués vuit anys a tot estimar, puja a dalt d'una cadira i prodiga, amb la veu mig torbada per l'emoció interna, aquest breu i formosíssim parlament:—

Jo recordo, amics meus —comença dient—, que en certa avinentesa el meu benvolgut mestre va obsequiar-me amb alguns bons consells, els quals avui tinc la fruïció de recordar davant de tots vosaltres, ja que el seu oportunisme i eloqüència no poden venir més a tomb. Doncs ell, el meu mestre, va dir-me—i això sempre ho he tingut en compte— que quan anés a escoltar un acte públic el que tenia de fer era oír i callar a tot drap, i si aquest no era del meu gust, que marxés cap a casa. Després també va fer-me avinent —prosseguí el petit conferenciant— que en el Diccionari hi havia un mot que deia «respecte»; també que n'hi havia un altre que deia «tolerància»; i encara un altre que deia «llibertat». I bé; no sabeu què vol dir això? Vol dir, senzillament, que jo he anat a estudi i vosaltres, els que moveu el xi-barri, no hi heu anat mai.

No va pas ésser res l'embolic. Tot d'una ja veiem aquest pobre minyó, més ben dit, aquest home gran, puix que molts homes que es tenen com a tals, no tenen de bon tros la seva comprensió ni tampoc la seva cultura, rodejat dels subjectes més amunt esmentats, a punt d'increpar-lo a cops de puny i a bufetades, allà on si haguessin tingut dos dits de front solament, no tenien d'haver fet res

més que ajupir la testa com a vençuts i avergonnits, i ensems anar a estrènyer fortament la mà d'aquella criatura, per tal de remerciar-li la bella lliçó de ciutadania que ell els donava amb tota la bondat i dolcesa del seu cor.

Doncs bé, amic llegidor; tinguem cura de posar tot el màxim interès a respectar i tolerar les obres i les accions dels altres que no combreguen amb les nostres ideologies de lluita social; fent-ho així, respectant la llibertat de consciència, complirem com a bons ciutadans i mai no ens veurem potser molestats per res ni per ningú. Perquè qui respecte, diu que és respectat; qui ajuda, diu que és ajudat; qui aima, diu que és aïmat.

No, no vulguem mostrar-nos ridícols ni menys biliosos da-

La Cambra de la Morta

Tot és fosc... La nit misteriosa estén el seu negre mantell enjoiat pels estels que brillen amb pàlid fulgor... Els tènues raigs de la lluna es filtren tímidament per entre el transparent cristall de la finestra. És una cambra fosca en el fons de la qual es distingeix, d'entre aquella vaporosa boirina d'obscuritat, un llit de regulars proporcions, al peu del qual hi ha dos verds ciris que il·luminen pàlidament, amb claror groguenca, el cadàver que, rígid, jau estès sobre el llit amb les mans en creu, abraçant un Sant Crist de desmesurades proporcions.

Es una joveneta d'uns divuit anys; les seves faccions, esblanqueïdes per la freda temperatura de la mort, acusen una arrogància i una bellesa que, encara que entelada i quasi marcida, impressiona i commou el cor del que la guaita; una espessa cabellera negra ressalta en mig d'aquella immaculada blancor de neu, sols tacada dèbilment per uns llavis daurats, a penes perceptibles, i la negror de las celles i pestanyes. No és un cadàver d'espantosa lletgesa, no; és un àngel adormit en una dolça letargia de què no despertarà mai més! Hi ha en la seva cara un «no-sé-què» de santa resignació, una llum estranya de calma, sols torbada per l'ombra d'algun múscul que s'esvaeix fins a confondre's amb el seu rostre immaculat, que denota el

vant de la societat que ens ha vist néixer, i que conviu amb nosaltres perquè, com ella mateixa, havem de passar hores de dolor i hores de joia, tot plegat per a arribar fins a l'últim destí de la vida.

També consultem exemplars de lectures clares, fines i profitoses, i comentem i evoquem tota la seva exquisida llavor espiritual als nostres amics i companys, però procurant sempre de plasmar cada volta més aquest verger exquisit únic i meravellós que tots portem gravat al fons de l'ànima i que el poeta Maragall en deia «la corona del sentiment, de la cordialitat i de la germanor».

Es a dir, llegim, estudiem, conversegem, orientem-nos, capacitem-nos..., que com més vasta serà la nostra intel·ligència i com més sensible serà la nostra ànima, més aviat podrem alçar els nostres cants i els nostres cors, a la salut de la pau, a la llibertat i a l'amor eterna.

AGUSTÍ CABRUJA

nera que es desborden de la pressa, en un dia d'aiguat, les aigües mal contingudes, així esclatà de la mare l'amarga torrentada dels seus plors i exclamà tot sanglotant: «— Sí, jo ja et perdono, filla, que quan seràs morta ja t'obrirà la porta del cel el meu dolor! I quan a ell arribis recorda't de ta mare que avui de tu es separa amb fel dintre el seu cor! Fins la lluna s'endola amb fosc núvol sa cara i fa menys de claror!! —» Llavors la mirada de la noia es fixà en un punt invisiblement lluminós de la foscor, i amb la rosada llum dels seus records va il·luminar la negror de sa vesprada, i animada, la imatge alletargada del seu estimat va recordar...

(seguirà)

JINBSYKRAN

TREBALL

Espanya, amb la República, té l'instrument per a desenvolupar-se políticament amb tota dignitat. Afirmades les llibertats individuals i reconeguda la llibertat dels pobles, no es pot, amb justícia, parlar d'obstacles per l'avenç de cap idea que arribi a conquerir les consciències. La sobirania nacional o la voluntat popular, tantes vegades glossada, té obertes totes les vies en un règim democràtic que refusa tot dogmatisme. Confia absolutament en l'exercici de la raó per a trobar cada dia noves formes de justícia social i per tant d'harmonia, recolzades en el treball quotidià de cadascú i de tots plegats. Doncs bé; ara és imperatiu suprem de la República dictar ràpidament les mesures necessàries per tal de què tota mena de treball que rendeixi un fruit social tingui la consideració moral deguda i la compensació material indispensable. Hi guanyarem rics i pobres.

M. SANTALO

Llibreria Catalunya

Pi Margall 182

Veïnat de Slat

Diaris - Revistes - Novel·les - Figurins - Postals - Paperia - Impresos - Material per a escriptori - Segells de cautxú i rètols esmalt.

TIRANT PEDRETES

Una parella ben bonica i gentil farien la Paquita i en Joan. Dilluns passat els vàrem poder contemplar una esloneta a Rocacorba, i creieu que fan goig de debò. Au, doncs, una mica més de bona voluntat i...., cada festa al cinema!

Què en farem del simpàtic Granés i la simpàtica Lola? Es prometeran? Es casaran? Es divorciaran?... Per la nostra part que facin el que vulguin; en tot estarem conformes. Però millor, és clar, que tot vagi en fi de bé.

Ja ho sabeu? Doncs tenim un amic que té relacions amb una mestressa, i quan més ella ensenya, més ell diu que li agrada. Oh, ja! Nosaltres també ens agradaria, home.

Sembla que la formosa Teresina aviat la veurem aparellada amb en... Però voleu dir que no ens tocarà el rebre si ho xerrem? Més val que ens ho deixem córrer, que hi sortirem guanyant. Si s'estimen, que s'estimin si es volen, que es vulguin; si es casen, que es casin; si no lliguen, que no lliguin; si riuen, que riguin; si ploren que plorin. No us sembla?

Lluïseta, gentil carnicereta, fa molt temps que no et veiem en els balls del «Casal Saltenc». El perquè no volem pas saber-ho, però si voldríem que no hi faltessis mai, doncs sense tú, sembla que perden tota la seva brillantor.

El simpàtic Pere, ex-escolà de la Parròquia de Vilablareix, està enamorat de mala manera d'una verge de la plaça del Veïnat, però el més greu del cas és que aquesta verge no està per les pregàries d'aquest pobre devot seu que, com hi ha Déu, és un sant com pocs n'hi ha al cel. Res, misèries de la vida Vida.

En Severo de Ripoll és un jove net que val totes les peles per conquistar noies a tot drap. No és cert Maria Xifra? No és cert Lluïseta Triola? No és cert, Maria Coll? No és cert, Dolores...? No és cert Maria Fàbrega?..

I el mateix diem d'en Miquel, el «castigador», l'ex-futbolista, que de tantes dones que té que estan pels seus ossets, aviat podrà ésser «Sultàn» d'un harem. No és així. Quelet?

El «dandy» Conrado, l'ex de la minyoneta de can Peret, n'ha trobat una altra pel seu compte que la matarà a disgustos i enrabiades. Per assolir l'amor d'aquest jove, s'hi ha d'anar amb una vara de freixe o bé amb un canó del quaranta tres. I encara

no se'n podrà sortir.

Gentil, gràcil i seriosa és la Conxita Raset, talment com nosaltres hem somniat sempre la dona ideal dels nostres amors. Que en serà de feliç l'home que sigui mereixedor del teu amor!

Ara si que el tren amorós d'en Pepito i la Genoveva està arrencat com mai. No sé perquè ens fa l'efecte que acabarà estrellant-se amb un magnífic casament.

Tatariiiii...! Es fa saber al nostre públic respectable, que en Tomàs i la Carmeta es casen. Moltes felicitats i una llarga lluna de mel.

I ara que parlem del Sant matrimoni, També dintre de poc se'ns casa un redactor d'EL POBLE DE SALT. Desenganyat de la vida diu que es vol suïcidar, perquè, francament, el casori no és altra cosa que un suïcidi. Un suïcidi amorós. està clar... Mare de Déu, i que en som de beneïtons!

El dia Primer de Maig, vàrem conèixer dues damiselles de Quart que ben poc les costaria de fer-nos «quintos». Després en vàrem conèixer dues més del Peralló, que ben poc les costaria d'ensenyar-nos la «instrucció». És a dir, que amb uns «militars» d'aquesta categoria, en quatre dies ens veiem generals. De cavalleria, és clar!

El nostre Mussitu s'ens vol casar i no troba dona. Es a dir, és que no en busca, perquè ara mateix n'hem trobat una expedició plorant i exasperades de mala manera, perquè, és clar, no troben un promès ben «resalau» que els faci desaparèixer el mal d'amor que els corseca l'ànima. Ansia, doncs, Mussitu!

A les cases d'En Met Paleta hi viu una mestressa del nostra Grup Escolar. A casa d'aquesta mestressa hi viu una damiselle per la gràcia exquisida de la qual nosaltres fariem els majors esforços i els més abnegats sacrificis. Ah, i fins seriem capaços de fugir a França amb ella. No, no hem vist noia més bella, més gràcil, més gentil. Ai, estem perduts, esgarritosament perduts. Però, qui és que no es perd amb uns «guies» com els que avui estan corrent!

Ja ho saben els nostres llegidors i llegidores que el notable artista fotògraf Pau Rey i el nostre TINET

varen ésser els encarragats de fotografiar la «Mis Ateneu» i la seva cort d'honor? No? Doncs, és així.

Però el més bo del cas és que, quan en Tinet veié la «Mis» i la seva «Corte de honor» immòbils i espeterrants davant de l'aparell fotogràfic, no pogué més que acostarse a l'orella del retratista i dir-li, tot somrient:—Veus? jo amb una reina així, amb molt de gust em faria monàrquic.

Tatariiiiiiiiiiiii!
Es fa saber al nostre respectable públic que el dia de la Festa Major es casen En Vilanova i l'Angeleta. No ho hem dit més aviat perquè no ho sabíem. Enhorabona.

Porteu el vostre dietari
Són moltes les dones que diuen que la major part del dia no saben com passar el temps. Jo crec que seria una gran distracció, portar un *dietari* en què hi podrien escriure: En què he empleat el dia d'avui? On he anat? A qui he vist? Què he fet? Què he deixat per fer?

Aquest costum, que practiquen moltes dones del Nord d'Amèrica, és una manera de distreure's excel·lent.

Es vetllar per la felicitat i totes deuriem portar aquest dietari, *al dia*, sense retard, emprant uns moments al vespre abans d'anar a dormir o bé en aixecar-se al matí, a repassar de memòria tot el que ha fet, ha dit, o sentit durant el dia. Aquest examen ràpid, ocupa una immensa part del temps que perden la majoria de les dones, en ximpleries o entreteniments poc profitosos.

Aprofitem, doncs, aquest moment que sembla donar-nos la naturalesa i de què la mateixa vida social ens permet disposar lliurement, per recordar tot el que hem vist, apuntat i après; tot el que hem dit a voltes involuntàriament, amb utilitat o sense ella, amb profit o amb perjudici del cos i de l'ànima. Així podem donar-nos exacte compte de com hem emprat les hores del dia, fent cada dia el següent comentari: En què he contribuït a la meua perfecció física, moral, intel·lectual i al meu benestar?

Agència
PET-O-NET

Notícies

Hem llegit en el periòdic dels faistes locals el següent entrefilet:—«¿Aún no està fuera de Salt nuestro Tinet?» Home, tan de mal us fa el nostre Director, que fins hàgiu de demanar-li l'expulsió? Sembla mentida que un xicot de vint-i-tres anys i primet com una anguila faci tanta nosa als «matons» de la F. A. I.

El nostre Diputat a Corts senyor Miquel Santaló ha aconseguit la creació de vàries escoles de pàrvuls entre elles la de La Junquera, de Les Planes, de Llers i de Vilajuïga, altres de mixtes de Sant Privat de Bas (Mallo!), Tarabaus i Montiró. Tres mil pessetes per les colònies escolars d'enguany a Girona i els coberts del moll dels ports de Palamós i Sant Feliu de Guixols que insistentment venien demanant aquelles poblacions.

En fets com aquests és com es demostra l'activitat d'un home al servei del poble.

Organitzada per la Secció local de la «U. S. de C.» se celebrà dilluns passat, diada del Primer de Maig, a la Biblioteca Municipal de Girona l'anunciada conferència del Sr. Cassià Costal, la qual fou molt interessant i també unànimament aplaudida per la nombrosa concurrència que assistí a aquest important acte.

Amics: Compreu «L'Opinió», «La Campana de Gràcia», «Justícia Social», «La Rambla». Són els vostres periòdics!

Ara més que mai: Visca la República!

El President del «Centre Republicà», ha rebut una efusiva tarja d'agraïment del Sr. Artur Menéndez, pel telegrama d'adhesió i simpatia que li trameté amb motiu de l'aniversari de la República.

Guillem Viñas i Escuder

Us posa en coneixament de l'obertura de la seva farmàcia a

(Junt al Veïnat) Sta. Eugènia de Ter

La Festa del Treball transcorregué plàcida i alegre en aquesta població. El poble en massa abandonà les llars i invadí el camp per a passar-hi el dia. A les 5 de la matinada sortiren dos autobusos abarrotats cap a Canet d'Adri, des del qual lloc els seus ocupants enfilaren a peu la Muntanya de Rocacorba. El paratge de Marrocs estigué tot el dia animadíssim de gent. En fi, foren moltes les famílies que es traslladaren també a la Font d'En Coromines, Congost, etc., etc. No ocorregué cap incident enlloc.

Han començat les obres de reparació de «La Massana». Hi treballen, per torns, els obrers en atur forçós d'aquesta població.

El dia 28 del mes passat, el notable publicista Sr. Joaquim Pla i Cargol donà una interessant conferència sobre «La llengua catalana i la seva evolució» en el Casal Saltenc. Fou molt aplaudit.

L'Ajuntament ha concedit un mes de vacances a l'alcalde Emili Pibernat. El supleix en el càrrec, com a alcalde accidental, el tinent d'alcalde Manuel Termes.

Aquest, per atendre el públic ha habilitat els dilluns, dimecres i divendres hàbils de cada setmana, de les 11^a a dos quarts d'una del matí

Abans d'ahir, diumenge, tingué lloc, a les 3 de la tarda, l'acte d'homenatge al senyor Pere Gallostra. A la sala d'actes del Centre Republicà es reuniren bon nombre d'ex-deixebles del mestre homenatjat i altres ciutadans del poble. Presidí l'acte el nostre amic Iu Bohigas qui, després d'exposar els motius que l'induïren a llançar la idea de l'homenatge i com aquesta idea havia estat favorablement acollida per molts ex alumnes del senyor Pere Gallostra, cedí la paraula al senyor Turon, distingit advocat i antic deixeble del senyor Gallostra. El senyor Turon que vingué expressament de Barcelona per a assistir a l'homenatge, exposà amb càlida i florida paraula les virtuts de mestre i de ciutadà que adornaren sempre el senyor Gallostra, recordà algunes anècdotes de la seva època de col·legial que corroboraven les seves afirmacions. I fou molt aplaudit.

A continuació féu ús de la pa-

raula el Sr. Xavier Casademunt, il·lustrat mestre de Ripoll i diputat a Corts Catalanes, qui posà de relleu la significació de l'homenatge i el que representen els mestres i les escoles. El brillant parlament del senyor Casademunt fou coronat amb una ovació.

L'amic Pibernat, alcalde d'aquest poble, s'adherí a l'acte en nom de l'Ajuntament.

Finalment, el senyor Josep Gallostra, germà de l'homenatjat, adreçà unes sentides paraules d'agraïment als organitzadors i assistents a l'acte.

I tot seguit hom es traslladà a la plaça de la República, davant la façana de la casa on morí el senyor Gallostra, on fou descoberta la làpida de què li feien ofrena els seus ex deixebles.

Fou una festa molt simpàtica. Assistiren a l'acte, també, els senyors Jaume Felip i Venanci Turon, antics alumnes de l'homenatjat, i el senyor Pere Filella, mestre nacional de Crespià.

Ens hem assabentat per mitjà de la premsa quotidiana que un dels articles publicats darrerament a «L'Autonomista» pel nostre company Agustí Cabruja, fou llegit a la plaça d'Amer el dia de la Festa del Llibre pel secretari d'aquell Ajuntament, senyor Josep. Estudis, el qual ha tramès una molt atenta lletra de felicitació i encoratjament a l'amic Cabruja, pel bell elogi que fa del Llibre i la seva festa en el seu article de referència.

El dia 1er. de Maig, Festa del Treball, la secció dramàtica «Foc Nou» interpretà, en el Centre Republicà, el magnífic drama de Paolo Giacometti, «La Mort Civil». Tota la secció assolí un ressonant èxit.

* *

Subscripció pro-homenatge al Sr. Pere Gallostra

Suma anterior	54'50 ptes
Pere Brugué	1'00 »
Marcel·lí Brugué	1'00 »
Martí Brugué	1'00 »
Joaquim Mainegre	1'00 »
Lluís Margenat	1'00 »
Total	59'50 »

Centre Republicà

Han estat expulsats d'aquesta entitat per manca de pagament, els socis Antoni Ribot i Josep Martínez.

LA JUNTA

Trets que no maten

Els cacics estan de mal humor. La commemoració del segon aniversari de l'adveniment de la República els ha deshumorats. I més, veient que en cadu poble i en cada ciutat s'ha exat de banda el Divendres Sant per tal de festejar el divendres republicà. Res, estan al pot i prou. I si encara no hi són ben bé, procurarem que hi siguin com més aviat millor. No volem cacics! Ho sentiu?

Ens estranya molt que el periòdic de la F. A. I. ara faci tants grans elogis del nostre TINET, allà on més de seixanta vuit mil tres centes set vegades li havia dit el nom del porc. Es veu que la F. A. I. ja no sap per on navega. Bé, sí; és tot el que sempre sol succeir amb tota aquesta mena de «barcos» que s'endinsen mar endins, endins... sense tenir gaires coneixements de les aigües en què naveguen

El nostre inefable mossèn Joan està molt contentet. No sabeu per què? Doncs perquè al dia del Dijous Sant l'església es veié molt concorreguda de feligresos. Però vol dir que no serà per la «calderilla» de la safata de la caritat? Ah, murriot, més que murriot!

MIQUEL PARDO

PINTOR

Ofereix els seus treballs pictòrics artístics a preus reduïts

Carrer Galan i Garcia
(Pisos Junca)

SALT

Si els homes del «Centro Obrero de Cultura» tinguessin dos dits de front, i ensems sabessin què vol dir el mot «cultura», no haurien anat a pertorbar el míting del Sindicat Local. Ells diuen que són «llibertaris», i no saben que actuen d'una manera més dictatorial que Hitler i que Mussolini. Ara sí que no us direm pas faistes, sinó feixistes! Visca la llibertat!...

Es veu que el barber Mis a la salut dels obrers té ganes d'esdevenir doble burgès, o, més ben dit, triplè burgès. Serà per a no ésser menys que el «agrario» Esplugas? Ja té sort aquest «maño» que tracta amb quatre analfabets i amb quatre criatures, perquè el que és amb nosaltres rai, no hi té pas res a fer.

I ara que parlem d'aquest enganya pagesos. Pensa que un temps a Salt estava sotmès sota les urpes del caciquisme de la Lliga, però avui va en camí d'estar-ho de les urpes de la F. A. I. Tanmateix, els republicans lluitarem fins a jugar-nos el cap abans que en aquest poble hi torni a imperar una dictadura criminal.

Serà qüestió de picar-vos una mica la cresta trontolladissa, Mossèn Joanet? Mireu que això d'arribar a tractar de «bruts», en plena prèdica «evangèlica», els que no combreguen les vostres rodes de molí, és un xiquet greu i gruixut. Creieu-nos: hi sortireu guanyant si abandoneu el vostre llenguatge bast i les vostres dèries trabucaires.

«Estima el pròxim com a tu mateix». Però escolteu què diu el jesuïta Alberto Risco, en la seva «Història de la Literatura», referint-se al gloriós poeta alemany Enric Heine, un dels primers lírics del món, segons declaració del mateix Alberto Risco: «D'ell pot dir-se el mateix que de Víctor Hugo, de Voltaire i d'altres homes molt impiadosos, però molt poetes, que cal tractar-los amb tant més odi quant major és el perill que llur cant de sirena ens faci naufragar.» Oh, la sublim caritat cristiana!

EL TIRADOR

Solatges

III

No em manca pas l'apetit ni potser l'avinentesa; però em domina un neguit molt semblant a timidesa que em frena l'impuls del pit... Sóc un cor acovardit, governat per la feblesa; visc talment com abaltit dins un llot d'estupidesa. Es trista ma juvenesa tacada d'un mal despit, sense un gaudi, sense un crit de joia i de placidesa... Algun jorn, tindrè delit per llançar-me a l'escomesa? Però el dubte maleït, aquell malastruc neguit que concita la tristesa, frena l'impuls deixondit del meu pit...

Tanmateix, mon cor occit ha de vèncer la feblesa!

IU BOHIGAS

Imp. Salomó Marqués - Girona